

STUDII DE ISTORIE A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI

VOL. XII

TEORII ȘI CATEGORII ALE CUNOAȘTERII

STUDIES ON THE HISTORY OF ROMANIAN PHILOSOPHY

VOL. XII

THEORIES AND CATEGORIES OF KNOWLEDGE

ACADEMIA ROMÂNĂ

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”**

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI
VOL. XII**

TEORII ȘI CATEGORII ALE CUNOAȘTERII

Coordonatori:

**ALEXANDRU SURDU, MIHAI POPA,
MONA MAMULEA, VIOREL CERNICA,
TITUS LATES**

**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
București, 2016**

Copyright © Editura Academiei Române, 2016
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

Calea 13 Septembrie nr. 13, Sector 5
050711, București, România
Tel: 4021-318 81 46, 4021-318 81 06
Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresă web: www.ear.ro

Referenți: acad. Vasile Tonoiu
CS II dr Marius Dobre

Redactor: Adrian Mircea DOBRE
Tehnoredactor: Victor-Ovidiu CĂPRICERU
Coperta: Mariana ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 26.10.2016. Format: 16 / 70 × 100.

Coli de tipar: 16,5.

C.Z. pentru biblioteci mari: 1(498)(09)(082)

C.Z. pentru biblioteci mici: 1

CUPRINS

I. TEORII ȘI CATEGORII ALE CUNOAȘTERII

Alexandru Surdu , Cu Lucian Blaga spre tainele sufletului românesc	11
Alexandru Boboc , „Transcendentul care coboară”. O încercare de descifrare a unei metafore de referință în istoria metafizicii	19
Teodor Dima , Aprecieri asupra lucrării lui Nicolae Bagdasar <i>Teoria cunoștinței</i> , din perspectiva unor paradigme metodologice.....	29
Viorel Cernica , Negativitatea judecății. Schița unei interpretări și două aplicații (Constantin Noica, Mircea Florian)	43
Constantin Stoescu , Ion Petrovici despre Henri Poincaré sau despre rolul presupuzițiilor filosofice în cercetarea științifică	58
Mona Mamulea , Știința tuturor lucrurilor la Motru și monismul său neutru.....	72
Mihai Popa , <i>Daimonion</i> la Goethe și Blaga. Implicații stilistice	85
Victor E. Gelan , Categorii ale cunoașterii aplicate lumii socialului în filosofia lui Mihai Șora.....	96
Bogdan Rusu , Percepție și cunoaștere la Eugeniu Sperantia	109
Mihai-Dragoș Vadana , Filosofia datului la Mircea Florian și gândirea metafizică tradițională	134
Cornel-Florin Moraru , Misterul ca orizont al existenței omului și cunoașterea luciferică. Interpretare fenomenologică	148
<i>Teorii și categorii ale cunoașterii în filosofia românească (bibliografie de Titus Lates)</i>	161

II. ARHIVE FILOSOFICE

Dragoș Popescu , Iosipos Moesiodax – un dascăl din secolul al XVIII-lea și concepția sa privind cunoașterea.....	179
Marin Diaconu , Despre Lucian Blaga, <i>cum ira et studio</i>	201
Liviu Bordaș , Yoga între magic și mistic. Reflecție hermeneutică și experiență religioasă la primul Eliade	212

III. SEMNAL

<i>Istoria filosofiei românești în anul 2015</i> (bibliografie de Titus Lates)	261
--	-----

CONTENTS

I. THEORIES AND CATEGORIES OF KNOWLEDGE

Alexandru Surdu , With Lucian Blaga, towards the vaults of the Romanian soul.....	11
Alexandru Boboc , “The descending transcendent”. An attempt to decipher a metaphor in the history of metaphysics.....	19
Teodor Dima , Notes on Nicolae Bagdasar’s study <i>The Theory of Knowledge</i> , through the lens of some methodological paradigms	29
Viorel Cernica , The negativity of the judgment. Outline of an interpretation and two applications (Constantin Noica, Mircea Florian)	43
Constantin Stoenescu Ion Petrovici on Henri Poincaré, or the role of suppositions in scientific research.....	58
Mona Mamulea , Motru’s science of everything and his neutral monism	72
Mihai Popa , <i>Daimonion</i> as seen by Goethe and Blaga. Stylistic implications.....	85
Victor E. Gelan , Mapping the social world in the philosophy of Mihai Şora.....	96
Bogdan Rusu , Perception and knowledge in Eugeniu Sperantia	109
Mihai-Dragoş Vadana , Mircea Florian’s philosophy of given and the traditional metaphysical thinking	134
Cornel-Florin Moraru , The mystery as horizon of human existence and the luciferic knowledge. A phenomenological interpretation	148
<i>Theories and categories of knowledge in the Romanian philosophy</i> (a bibliography by Titus Lates).....	161

II. PHILOSOPHICAL ARCHIVES

Dragoş Popescu , Iosipos Moesiodax – an 18 th -century scholar and his view on knowledge	179
Marin Diaconu , On Lucian Blaga, <i>cum ira et studio</i>	201
Liviu Bordaş , Yoga between the magical and the mystical. Hermeneutical reflection and religious experience in the first Eliade	212

III. REFERENCES

<i>The history of Romanian philosophy in 2015</i> (a bibliography by Titus Lates).....	261
--	-----

CUPRINS

I. TEORII ȘI CATEGORII ALE CUNOAȘTERII

Alexandru Surdu , Cu Lucian Blaga spre tainele sufletului românesc	11
Alexandru Boboc , „Transcendentul care coboară”. O încercare de descifrare a unei metafore de referință în istoria metafizicii	19
Teodor Dima , Aprecieri asupra lucrării lui Nicolae Bagdasar <i>Teoria cunoștinței</i> , din perspectiva unor paradigme metodologice.....	29
Viorel Cernica , Negativitatea judecății. Schița unei interpretări și două aplicații (Constantin Noica, Mircea Florian)	43
Constantin Stoescu , Ion Petrovici despre Henri Poincaré sau despre rolul presupuzițiilor filosofice în cercetarea științifică	58
Mona Mamulea , Știința tuturor lucrurilor la Motru și monismul său neutru.....	72
Mihai Popa , <i>Daimonion</i> la Goethe și Blaga. Implicații stilistice	85
Victor E. Gelan , Categorii ale cunoașterii aplicate lumii socialului în filosofia lui Mihai Șora.....	96
Bogdan Rusu , Percepție și cunoaștere la Eugeniu Sperantia	109
Mihai-Dragoș Vadana , Filosofia datului la Mircea Florian și gândirea metafizică tradițională	134
Cornel-Florin Moraru , Misterul ca orizont al existenței omului și cunoașterea luciferică. Interpretare fenomenologică	148
<i>Teorii și categorii ale cunoașterii în filosofia românească (bibliografie de Titus Lates)</i>	161

II. ARHIVE FILOSOFICE

Dragoș Popescu , Iosipos Moesiodax – un dascăl din secolul al XVIII-lea și concepția sa privind cunoașterea.....	179
Marin Diaconu , Despre Lucian Blaga, <i>cum ira et studio</i>	201
Liviu Bordaș , Yoga între magic și mistic. Reflecție hermeneutică și experiență religioasă la primul Eliade	212

III. SEMNAL

<i>Istoria filosofiei românești în anul 2015</i> (bibliografie de Titus Lates)	261
--	-----